

Jumalan lapsen lepo

"Toiminnalla ja levolla, aktiivisuudella ja passiivisuudella, on omat aikansa. Silloin, kun kristityt on saatettu ahdistukseen ja heiltä on otettu pois mahdollisuudet toimia, heillä on levon aika. Jumala on sen heille antanut. Kristittyjen ei tule olla paholla, jos heidät maailman painojen ahdistamina on pakotettu lepoon. Se on heille hiljaisuuden aikaa, joka on otettava vastaan Jumalan antamana lahjana."

Näin kirjoittaa Eetu Rissanen kirjassa Kristillinen palvelu N.L. Zinzendorfin teologiassa. Kristitty, joka Kristuksen ansion tähden on päässyt "omista teoistaan" lepoon, voi tästä levosta käsin lähestyä toista ihmistä. Olkoon se toinen ihminen vielä henkilökohtaisen Kristus-uskon ulkopuolella tai kristitty, jolla on jossakin opinkohdassa erilainen käsitys kuin minulla. Kun ydinasiasta, Jeesuksen sovitus-työstä ja hänen persoonastaan, saamme olla yhtä mieltä, niin jotkut "sivuasiat" eivät ole erottavia tekijöitä. Lain alainen ihminen on ihmissuhteissaankin lain alainen, ja se ilmenee kireytenä. Tässäkin auttaa vain Kristuksen lahjoittama usko syntien anteeksiantamuksessa.

Lepo ei merkitse tyhjää joutilaisuutta, eikä se merkitse vetäytymistä pois annetusta tehtävästä. Zinzendorf korosti, ettei vartija saa jättää vartiopaikkaansa eikä kansaansa niin kauan kuin kansaa ei oteta häneltä pois. Sekin on mahdollista, että niin tapahtuu. Herätysten historiasta ilmenee, että Jeesuksella on aina uskollisia työmiehiä, jotka alistuvat siihenkin, että

kansa jättää heidät.

Tällöinkään Hyvä Paimen ei jätä heitä yksin.

Hiljaa olemisen aikoina joudutaan odotamaan Jumalan aikaa, Herran tarjoamaa palvelustehtävää. "Jumalan ihminen" on aina siunaukseksi, olipa hän sitten aktiivinen toimija tai joutuipa hän olemaan "aktiivisesti passiivinen", toimimaton. On tydyttävä siihen, että toiminta ja lepo vuorottelevat uskovan elämässä.

Hiljaisuutta vaaditaan silloinkin, kun kysymyksessä on ihmisen pelastuminen; ei ole kiiruhdettava Jumalan edelle. Sielunhoitajankaan ei tarvitse kantaa turhia paineita, jos hän huomaa, ettei vaikeisiin tilanteisiin ja kysymyksiin löydy vastausta. Rakas Vapahtaja hoitaa silloinkin tilanteen parhaalla mahdollisella tavalla, hiljaisuudessa. Vapahtaja näet osaa suorittaa tämänkin työn paremmin kuin yksikään ihminen. Hänellä on ymmärrystä, voimaa ja kokemusta enemmän kuin meillä, ja lisäksi Kristuksen valtakunnan asia on enemmän Isan sydämellä kuin meidän.

Levosta käsin Kristuksen elopellolla työtään tekevä joutuu kulkemaan kynnelten ja itkujen polkuja, koska hän ei tiedä, mitä olisi tehtävä tai miten meneteltävä. Vain hengellisen köyhyyden tiellä voidaan jotakin voittaa. Ihmisen ollessa taitamaton Jumala on hänen auttajansa. Tätäkin opitaan levosta ja hiljaisuudesta käsin.

Sakari Pöyhönen

Armo riittää

Numero 4

2. vsk

12.9.2005

Ristin hyödyllisyys

Vielä tänäkin päivänä moni hurskas sielu löytää jostakin paikasta ristin ja joutuu nostamaan sen ylös, ottamaan kantaakseen ja kulkemaan sen kanssa Herraansa seuraten. Usein ei kuitenkaan riitä vain yksi risti, vaan päällekkäin on kaksi tai kolme tai vielä useampiakin ristejä, jotka Jumalaa rakastavan sielun on nostettava toinen toisensa jälkeen.

Tällä tarkoitan sitä, että usein huraskailla ihmisillä on kannettavanaan hätää, surua ja murhetta toinen toisensa perään. Kun yksi on nostettu ylös, on toinen jo vastassa. Risti seuraa toista ristiä. Uskovien taakka vaihtuu, mutta he eivät pääse siitä koskaan kokonaan eroon. Tämä synnyttää heissä usein huolestuneita ja synkkiä ajatuksia, niin että he sanovat Asafin tavoin: "Minua kuritetaan kaiken päivää, minä saan kärsiä joka aamu." (Ps. 73:13-14)

Vasta se, mitä kaikesta seuraa, opettaa heille, että raskaiden, toinen toisensa päällä olevien ristikivien alle on kätkeyty suuri aarre, joka on pelkästään heidän Jumalansa isällistä rakkautta ja hyvää tahtoa, pelkästään Herran Jeesuksen armoa ja rauhaa, pelkästään Pyhän Hengen lohdutusta, suulaa hyvyttä, iloa, onnea ja autuutta.

Joka osoittaa kunnioitusta Jeesuksen ristiä kohtaan nostamalla sen iloisesti ja

halukkaasti ylös uskossa ja rakkaudessa eikä väsy sitä kantamaan, saa kokea, että ahdistus on eräs Kristuksen valtakunnan salaisuuksia ja että lopulta siitä kasvaa vanhurskautta ja rauhaa.

Sateella kukat ja viljan tähkät riippuvat päät painuksissa ja kynelehtivät ikään kuin olisivat surullisia. Juuri tämä kuitenkin palvelee niiden parasta, sillä näin ne saavat mehua ja voimaa, joiden varassa ne pystyvät kohta aukeamaan entistä ehompina ja tuottamaan kauniin tähkän.

En muista tavanneeni ketään oikeaa kristittyä tai edes kuulleen tai lukeneeni sellaisesta, joka ei olisi saanut osaksensa Lunastajansa murheellisuudesta ja jonka ei olisi tarvinnut juoda hänen maljastaan.

Meillä on kuitenkin myös tämä Raamatun sana: "Herra on lähellä niitä, joilla on särkynyt sydän, hän pelastaa ne, joilla on murtunut mieli" (Ps. 34:19). Ja tämä: "Minä asun korkeudessa ja pyhydessä, mutta asun myös murtuneiden ja nöyrien luona. Minä virvoitan murtuneiden hengen ja herätän eloon nöyrien sydämen" (Jes. 57:15).

*Christian Scriver:
Pieni kirja masentuneelle
Suomeksi toimittanut
Timo Veijola.*

Meerin mietteitä Ristiinnaulittu Kristus

Kun kuuntelin kesällä Suomen kirkon ajankohtaislähetystä Yleisradiosta, tuli mieleeni Paavalin korintolaiskirjeen kohta: ”En halunnut tietää teidän luonanne mistään muusta kuin Jeesuksesta Kristuksesta, en muusta kuin ristiinnaulitusta Kristuksesta.” 1.Kor. 2:2. Jumala herättökön ja kutsukoon miehiä ja naisia, nuoria ja vanhoja, teologeja ja maallikoita julistamaan raamatullista, tervettä evankeliumia Jeesuksesta!

Saimme olla mukana Kristus-juhlassa Jyväskylässä. Siellä soi ylistys ristin Herralle niin puheissa kuin musiikinkin kautta. Kuulimme myös selkeää opetusta nykyajan harhoista ja eksytyksistä. Yksi salakavala eksyttäjä voi olla musiikki – niin hoitavaa kuin se myös voi olla silloin, kun se on Jumalan käytössä.

Kanadaan palattuamme osui käsiini Reijo Arkkilan lähetyskirje ystäville: Jeesuksen haavat ja veri. Ei ole sattumaa, että siinä toistui sama teema, jota olin mietiskellyt viime aikoina. Lähetystyön lähtökohta on Golgatan tapahtuma. Syntien anteeksisaamisen hyvä uutinen kuuluu

ihan jokaiselle ihmiselle maailmassa. Monesti ristin sanoman julistus saa osakseen vastustusta, eikä ihme, sillä Paavali kirjoittaa: ”Puhe ristikistä on hulluutta niiden mielestä, jotka joutuvat kadotukseen, mutta meille, jotka pelastumme, se on Jumalan voima.” 1. Kor. 1:18.

Haluan vedota jokaiseen tavalla tai toisella julistajan tai Raamatun opettajan paikalla olevaan keskittymään tärkeimpään – pelastuksen sanomaan. Vetoan jokaiseen lukijaani opiskelemaan ja tutki- maan rukoillen Jumalan Sanaa. Jeesus itse varoittaa voimakkaista eksytyksistä lopun aikana: ”Sillä vääriä messiaita ja vääriä profeettoja ilmaantuu, ja he tekevät suuria tunnustekoja ja ihmeitä, niin että he johtavat, jos mahdollista, valitutkin harhaan.” Matt. 24:24.

Sun ristikis olkoon ainoa tienviittäjäni matkalla, ain aurinkona päivällä ja yöllä kuuna tähtenä.

Jeesuksen ristin sanoman siunaavaan osallisuuteen sinua kutsuen

Meeri

Evankeliumin perusoppi

”Koko evankeliumin perusoppi, jonka jokaisen totisen kristityn pitäisi tuntea, on se, että Jumala on tehnyt meidät, jotka uskomme Kristukseen, autuaiksi ja me olemme nyt autuaat täällä ajassa ja sitten iankaikkisuudessa.

Sillä Jumala on pyyhkinyt pois kaikki syntimme lukematta yhtään syntiä meille. Hän on puettanut meidät uudella taivaalli-

sella vanhurskaudella, niin ettemme voi tässä elämässämme toivoakaan tulevamme vanhurskaammiksi kuin mitä me olemme. Jumala on myös ottanut meidät lapsiksensa ja rakkaan Poikansa veljiksi.

Tämä on se suuri autuus, jota uskovaisten tässä maailmassa nauttivat. Tulevassa maailmassa taas Jumala on meidät herättävä kuolleista ja on ottava meidät luokseen iankaikkiseen elämään ja kunniaan.”

Stefan Prätorius:

Uskovaisten hengellinen aarreaitta

Jos Jumala on puolellamme

”Mitä voimme tästä päätellä? Jos Jumala on meidän puolellamme, kuka voi olla meitä vastaan?” Room. 8:31

Tämä raamatunkohta ei voi tarkoittaa sitä, että kun Jumala on meidän kanssamme, niin mikään ei voi olla meitä vastaan. Pikemminkin on niin, että kun me koettamme seurata Jeesusta ja olla Jumalan kanssa, vastustus meitä kohtaan kasvaa. Asaf valitti sitä, että jumalattomat menestyivät; heillä ei ollut vastoinkäymisiä. Mutta hurkailla meni huonosti. Tämä pätee yhä. Paavalikaan ei salannut sitä, että hänen oli kuljettava maailmassa, joka oli häntä vastaan, koska hän oli kristitty.

Kristillinen usko ei auta ihmistä pääsemään maailmassa helpommalla. Päänsäntö, uskon takia voi tulla lisää vastoinkäymisiä.

Ymmärrän niin, että kun Jumala on meidän puolellamme, niin hän kääntää kaiken sen, mikä meitä kohtaa, meidän hyväksemme ja muillekin avuksi. Niin kuin Joosefille kävi, kun hän joutui Egyptiin, ja niin kuin Danielille ja Paavalille ja kaikille muille kävi, kun Jumala oli heidän kanssaan, vaikka he kohtasivat mitä tahansa vaivaa tässä maailmassa.

Miten meidän elämässämme on ollut? Eivätkö juuri ne asiat, jotka olivat meitä vastaan, saaneet meitä huutamaan Jumalaa avuksi ja juuri ne johtivat siihen, että koimme Jumalan armon?

Kristitylle pääasia ei ole se, miten paljon tai vähän tappioita ja vastoinkäymisiä hänellä on. Pääasia on, onko Jumala hänen kanssaan. ”Vaikka vuoret järkkäisivät ja kukkulat horjuisivat, minun rakkauteni sinuun ei järky eikä minun rauhanliittoni horju, sanoo Herra, sinun armahtajasi.” Jes. 54:10.

Ludvig Hope / POM

Evankeliumin Opintoyhdistys ry

Suomen Evankeliumikoulu

Osoite: PL 17, 05831 Hyvinkää

Puhelin: (019) 41 42 43 (ark. klo 10-14)

Sähköposti: evank@evank.org

Internet: www.evank.org;

webmaster Petri Malk

Toiminnanjohtaja: Per-Olof Malk

Opetus- ja sielunhoitotyön yhteyshenkilöitä:

Rov. Olavi Peltola, p. (09) 677 859, rov.o.peltola@kolumbus.fi

Rov. Sakari Pöyhönen, p. 050-401 8224, sakari.poyhonen@kolumbus.fi

Tri Paavo Suihkonen, p. (014) 373 185

Past. Veikko Wright, p. 050-499 0542, vevawri@tiscali.fi

Pankit / tuki työlle:

Handelsbanken 313130-1171701 ja Sampo 800015-70994146

Armo riittää

2. vuosikerta

Lehti on maksuton.

Ilmestyy noin 8 viikon välein.

Julkaisija:

Evankeliumin opintoyhdistys ry

Tilaukset:

PL 17, 05831 Hyvinkää tai (019) 41 42 43 tai tekstiviestillä 040 716 6648

Sähköposti: evank@evank.org

Vastaava: Per-Olof Malk

Taitto: Petri Malk

Aiemmin julkaistuja numeroita voi lukea Adobe pdf-muodossa osoitteessa www.evank.org

Painovuosi: 2005

Kristus-juhlassa mukana olleiden palautteessa Kristus on pääasia

Hiljainen ja levollinen ilmapiiri, lauluryhmien puhuttelevat julistusosuudet (jokaisen laulun esittäminen oli julistusta), ei bändiä, ei melua... Sanomaa Kristuksesta, hänen kuolemastaan ja sen merkityksestä, Jumalan pyhyydestä ja rakkaudesta, Jumalan lahjavanhurskaudesta, syntien anteeksiantamuksesta... Yksinkertaista evankeliumia.

Toisilleen tuttuja mutta enimmäkseen vieraita toisilleen Lapista, Pohjanmaalta, Satakunnasta, Uudeltamaalta, Pirkanmaalta, Kainuusta, Pohjois-Karjalasta, Savosta... Monet tulivat hengellisen yksinäisyyden keskeltä... Nuoria perheitä, työikäisiä miehiä ja naisia, keski-ikäisiä ja vanhempia...

Lisätuoleja haetaan paikalle ja alku viipyä, viimeiset tulijat jäävät juhlasalin takana olevaan aulaan, jonne laitetaan vahvistimet... Ihmisiä eri hengellisiltä taustoilta, kukaan ei kysele toisen kirkkokuntaa, kaikki kuuntelevat opetusta Kristuksesta...

Hiljainen joukko poistuu sunnuntaina. Jotkut kyselevät ääneen, voisiko Jumala antaa vielä herätyksen. Kaikkeen uuteen kohdistuu epäily, sanottiin, mutta sydämet kaipaavat nyt Jeesusta.

Siinä Jyväskylän kristillisellä opistolla 13.–14.8. järjestetyn Kristus-juhlan puitteita päihinänkuoressa. Palaute on ollut rohkaiseva: Kristus-keskeinen julistus on ollut kiitoksen aihe. Kristus saa palautteessa keskuspaikkansa. Se ilahduttaa. Ja me kyselemme: Voisiko Jeesus Kristus sittenkin tulla meille täysin riittäväksi, hän yksinään.

”Kristus-keskeinen opetus”

Näin mukana olleet ovat kirjoittaneet ja

kertoneet kotiin palattuun:

”Oli todella hienoa ja mahtavaa saada olla mukana Kristus-juhlassa Jyväskylässä. Parasta oli Kristus-keskeinen, risti-keskeinen raamattuopetus ja julistus. Kiitos teille järjestäjille. Toivon, että vastaava tapahtuma järjestetään ensi vuonna...”

”Kiitos viime viikonlopun sanomasta Jyväskylässä. On ilo kuulla selkeää, yksinkertaista, Kristukselle kunnian antavaa julistusta.”

”Kiitos viime viikonlopusta. Se on ollut monella tavalla mielessä koko viikon...”

”Kiitos Evankeliumin opintoyhdistys ry ja yhteistyöryhmälle Jyväskylän Kristus-juhlasta! Toivottavasti voimme kokoontua yhteen jatkossakin ja vaikkapa useammin, mahdollisuuksien mukaan.”

”Hyvin merkitykselliset päivät. Ja siellä oli muitakin, jotka kokivat samoin. Sain henkilökohtaisesti apua.”

”Lienee selvää, että moni Jyväskylässä ollut koki harvinaista helpotusta siellä ollessaan. Sääli, että se oli kertaluonteinen tapaaminen.”

”Yhteys juhlilla oli hyvä vaikka me kaikki tulimme eri tunnustuksista emmekä tunteneet kaikki toisiamme. Kristus yhdistää sittenkin, ja vain Kristus.”

”On ollut niin ikävä Jeesusta että on harmittanut, kun Kristus on kadonnut yhteisistä kokouksista ja niistä on tullut niin aneemisia. Yksinkertainen evankeliumi on jäänyt toiminnassa jalkoihin. Kun tilaisuudet Jyväskylässä olivat ohi, jäin kaipaamaan niille jatkoa. Tähän tarvitaan jatkoa.”

”Toivottavasti vastaavanlaisia tilaisuuksia olisi useammin, kun seurakunnissa kärsitään Jumalan sanan opetuksen luonteesta ja nimenomaan raittiin opetuksen puutteesta...”

Pääkirjoitus

Oppien arvioiminen lopusta käsin

Dogmatiikan professori Osmo Tiililä kertoi 1960-luvulla kerran luennolla teologian opiskelijoille matkastaan Etelä-Amerikkaan. Valtamerilaivan lähestyessä rannikkoa konferenssimatkalla ollut Tiililä oli sairastunut vakavasti. Satamasta Tiililä oli viety suoraan paikalliseen sairaalaan. Kielivaikkeudet olivat olleet suuret, tilojen hygieniä vaatimaton ja sairaalahenkilökunnan pätevyyskin oli alkanut askarruttaa. Suurin huolenaihe oli kuitenkin ollut sairaus, joka tuntui vain pahenevan ilman että kukaan oikein ymmärsi, mitä tehdä.

Luennollaan Tiililä kertoi, miten hänellä siellä kaukana sairastuoteella alkoi tulla mieleen kuoleman mahdollisuus. Tällä oli ollut vaikutusta hänen teologiaansa. Mitä heikompaan kuntoon hän oli mennyt, sitä merkityksettömämmiksi olivat käyneet hänen laajat tietonsa hypostaasis-opista, kontroverssiteologiasta, Dordrechtin synodin kaanoneista, koherenssipostulaatista, eskatologiasta, synteettisestä metodista jne. – vaikka nämä ja monet muuta asiat kuuluvat kristillisen dogmatiikan pääkohtiin.

Mitä lähempänä kuolemaa Tiililä oli kokenut olevansa, sitä yksinkertaisemmaksi hänen kristillinen oppinsa oli käynyt. Lopulta tärkeää oli ollut vain se, että Jeesus Kristus oli kuollut Golgatalla ja sovittanut hänen syntinsä ja että Jumala ei tuomitse niitä, jotka turvautuvat Jeesukseen. Siinä oli lopulta ollut Tiililän koko dogmatiikka.

Meille olisi hengellisesti terveellistä

katsella kristillisten oppien sisältöä kuolinvuoteemme näkökulmasta, sillä ”mitä hyödyttää ihmistä, jos hän voittaa omakseen koko maailman mutta menettää sielunsa”?

Monen hengellisen asian tarpeellisuus tai tarpeettomuus kävisi helposti ilmi jos arvioisimme niitä elämämme lopusta ja viimeiseltä tuomiolta käsin. Kun niin teemme, meille käy kuten Tiililälle: Moni tärkeäkin asia menettäisi merkityksensä niin tyystin, ettei meillä olisi vaikeuksia yhtyä sydämestämme apostoli Paavalin sanaan: ”Herrani Kristuksen Jeesuksen tunteminen on minulle arvokkaampaa kuin mikään muu. Hänen tähtensä olen menettänyt kaiken, olen heittänyt kaiken roskana pois, jotta voittaisin omakseni Kristuksen.”

Kuinka selkeä onkaan se kuva, mikä meille välitetty kirkastusvuorelta. Opetuslapset näkivät Raamatun suuria hahmoja Jeesuksen seurassa, mutta ”samassa tuli pilvi, joka peitti heidät varjoonsa, ja pilvestä kuului (Jumalan) ääni: ”Tämä on minun rakas Poikani, kuulkaa häntä!”

Ja yhtäkkiä, kun he katsahivat ympärilleen, he eivät enää nähneet siellä ketään muuta kuin Jeesuksen yksin.”

Tätä me tarkoitamme kun kirjoitamme ja puhumme siitä, että oppimme on Kristus-keskeinen. Vain se, mikä kuoleman tullessa ja tuomiolla kestää ja pelastaa, on tärkeää. Kristinusko on lopulta hyvin yksinkertainen.

Per-Olof Malk

Eräs kesken jäänyt työ

Yksi ja toinen on viime aikoina tilannut lehtemme ja saattanut samalla mielessään kysellä, mitä on Evankeliumin opintoyhdistys, mitä on se uusi työ, jota yhdistys tekee ja mikä on tuo uusi kirja ”Katso, Jumalan Karitsa”, josta lehdessä on ilmoitettu. Mistä on kysymys?

Lyhyesti voisi sanoa: Tässä ei olla aloittamassa mitään uutta, vaan tässä koetaan jatkaa erästä kesken jäänyttä hengellistä työtä.

Se työ alkoi 1700-luvulla, jolloin Suomeen levisi Virosta ja Ruotsista käsin hyvin Kristus-keskeinen ja armollinen hengellinen herätys. Liikkeen vanhimmat juuret ulottuivat 1400-luvun alun tšekkiläiseen uskonpuhdistukseen. Mm. Prahan yliopiston rehtorina toiminut Jan Hus pyrki luomaan paavista riippumattoman kansankielisen kirkon. Hänet tuomittiin harhaoppisena ja poltettiin 1415. Hänen alulle panemansa uskonpuhdistus jäi elämään. Vuoteen 1517 mennessä ”hussilaisia” oli jo 200 000. Toistuvien vainojen takia monet pakenivat maasta.

1700-luvun alkupuolella ryhmä vainotuja hussilaisia muutti Saksin puolelle, missä he saivat turvapaikan kreivi Nikolaus von Zinzendorfin maatilalla Herrnhutissa. Täällä nämä 1400-luvun uskonpuhdistuksen jälkeläiset kohtasivat 1500-luvun luterilaisen ja reformoidun uskonpuhdistuksen jälkeläisiä. Syntyi erikoislaatuinen yhteisö, jossa tilan omistajan kreivi Zinzendorfin johdolla keskinäisiin erimielisyyksiin ja syntyneisiin riitoihin alettiin etsiä apua uskonelämän pääasioita. Kristus, hänen sijaiskärsimyksensä, hänen kuolemansa merkitys syntisille, Jumalan armon evankeliumi, lahjavanhurskaus, usko ja lähetystyö nousivat keskeisiksi ja myös kokoaviksi tekijöiksi Herrnhutissa.

Synnin- ja armon tunnosta alkoi herätys

13.8.1727 muodostui käänteentekeväksi päiväksi Herrnhutin yhteisössä. Herrnhutin kristityt olivat kesän aikana vakuutuneet omasta syntisyydestään, suuresta armon tarpeestaan ja täydellisestä avuttomuudestaan. 13.8. järjestetyn kokouksen aikana monet rukoilivat Jumalalta syntejään anteeksi ja kreivi Zinzendorf rukoili koko yhteisön puolesta. Kokous muodostui käänteentekeväksi. Kristillisen uskon pääasioiden korostaminen valtasi Herrnhutin kristityt niin, että siitä tuli yhteisön ominaispiirre. Myöhemmin Zinzendorf piti elokuun 13. päivää 1727 herrnhutilaisuuden alkuna.

Viisi vuotta myöhemmin herrnhutilaiset lähettivät ensimmäiset lähetystyöntekijänsä maailmalle. Heidän opetuksensa oli niin ikään hyvin Kristus- ja armokeskeistä. Esiin tuli painokkaasti kurjinten pelastuminen Jeesuksen tähden ja omien hurskaitten tekojen merkityksellisyys pelastuksen kannalta. Kaikki saavat tulla, mutta omavanhurskaus ei kelpaa.

Herrnhutilaisuudesta tuli eri maissa syntinsä tuntevien ihmisten herätysliike. Kärsivä Kristus, uskonelämän keskittymisen häneen, lahjavanhurskaus ja Jumalan valtakunnan työ olivat laajenevalle herrnhutilaisuudelle tunnusomaisia piirteitä.

Ominaista herrnhutilaisuudelle olivat myös laulut. Zinzendorfin mielestä uskon sydämen on helpointa ilmaista itsensä hengellisillä lauluilla. Herrnhutilaisten kokoukset olivat usein laulutilaisuuksia. Niissä laulettiin monesti lauluja jonkun aiheen mukaan. Puheita ei tällaisissa lauluhetkissä aina tarvittu, sillä laulujen sanat toimivat julistajina. Sanoma laulettiin toi-

tettukaan kuin tuo pelkkä ”Minä olen”, joka, voitaneen käsittää muistutukseksi, että kaikki muu oleminen on häviävää.

Job puolestaan pani käden suunsa eteen: miten voisi ihminen äärimmäisessä hädässäänkään olla oikeassa Jumalan edessä, hänen oli vaiettava, painettava päänsä. Elia koki Jumalan pyhyiden Karmelin vuoren tapahtumissa hirvittävästä vastustajien tuhoavana voimana, mutta luolaan kätkeydyttyään kokonaan toisella tavalla. Ensin tuli suuri ja raju myrsky, joka halkaisi vuoret ja särki kalliit, sitten maanjäristys ja sitten tulita, mutta Herra itse ei ollut missään niistä. Hän saapui vasta vienossa tuulen hyminässä, mutta siihen kätkeytyi sellainen pyhyiden sanomattomuus, että Elia peitti kasvonsa.

Jesajan saadessa kutsumusnäkynsä kynnysten perustukset vapisivat serafien huudon voimasta, ja huone täyttyi savulla. Profeetan reaktio oli kauhu: ”Voi minua, minä hukun, sillä minulla on saastaiset huulet, ja minä asun kansan keskellä, jolla on saastaiset huulet, sillä minun silmäni ovat nähneet Kuninkaan, Herran Sebaotin. Varmaan profeetta muisti pakanoiden huudahduksen Beet-Semeksessä, kun suuri kansanjoukko oli saanut surmansa vain sen johdosta, että oli katsonut Herran arkkia. ”Kuka voi kestää Herran, tämän pyhän Jumalan edessä?”

Sama oli psalminkirjoittajan toistuva ajatus: ”Kuka kestää sinun edessäsi, kun sinä vihastut?” ”Jos sinä, Herra, soimaat syntiä, kuka silloin kestää?” Sama, monien profeettojen, kuten Joelin: ”Suuri on Herran päivä, kuka voi sitä kestää?” ja Naahumin: ”Kuka kestää hänen vihansa hehkua?”

*Osmo Tiililä:
Jumala on pyhä
1967. S. 51-53.*

Rukousaiheemme lähetystyössä Väärin ymmärretty Jeesuksen persoona islamissa

Koraanissa sanotaan, että Jeesus syntyi neitseestä. Muslimien pyhässä kirjassa ja perinteessä useat ihmeteot kuten sairaiden parantaminen, kuolleiden herättäminen yms. tunnustetaan Jeesuksen tekemiksi. Kuitenkin Koraani kertoo, että Jeesus oli vain ihminen, yksi profeetta muiden joukossa.

Islamissa ajatellaan, että kristityt yrittävät nostaa Jeesuksen, ihmisen, Jumalan asemaan. Tosiasiassahan tilanne on päinvastoin. Jeesus on Jumala, joka alensi itsensä ja tuli ihmiseksi. Islam kieltää jyrkästi Jeesuksen jumalallisuuden ts. opin, jonka mukaan Jeesus on Jumalan ainoa Poika.

Rukoilemme siksi:

Jeesus Kristus, maailmankaikkeuden ja maailmanhistorian Herra, minä rukoilen kaikkien muslimien puolesta, että sinä valaisisit heidän sydämensä ja mielensä niin, että he voisivat käsittää ne hengelliset totuudet, joita heidän on vaikea ymmärtää. Ilman sinun Henkeäsi he eivät niitä käsitä eivätkä hyväksy (1.Kor. 2:14).

Rakas Jeesus, Herramme ja Vapahtajamme, saavu rakkaudessasi ja myötätunnossasi ja ilmaise itsesi muslimille. Pelasta heidät niin, että he saavat tulla osallisiksi Jumalan valtakunnasta sinun tahtosi mukaan. Anna heidän kokea sinun rakkauttasi ja huolenpitoasi. Anna heidän tuntea sinut Jumalan ainoana Poikana, Tienä, Totuutena ja Elämänä, Hyvänä Paimenena, Jumalan Karitsana, Rauhan Ruhtinaana, kuninkaiden Kuninkaana ja herrojen Herrana.

*Prayers for Muslims
(Suom. Hannu Anttila)*

Herätyksen aikana Jumala koetaan pyhänä

Jos Jumala antaa herätyksen, hän tulee ihmisten luokse sellaisena kuin hän on: pyhänä. Tällaista Jumalan pyhää läsnäoloa ei ole havaittavissa niissä hengellisissä kokouksissa, joissa käyttäytyään sopimattomasti: keikutellaan lanteita, hihitetään tuolissa, pyöritään tai kontataan lattialla, äännellään kuin eläimet tai kuunnellaan sydän avoinna maallisen musiikin säveliä.

Kirkon maallistumisesta syvää huolta kantanut professori Osmo Tiililä kirjoitti aikanaan Jumalan pyhydestä tavalla, jota meidän on hyvä lukea nytkin, tietääksemme, minkälainen herätyksen Jumala on. Näin Tiililä:

”Pyhän Jumalan pyhä tahto ja tämän tahdon vastaisuus eli synty ovat ne keskenään taistelevat vallat, jotka pohjimmiltaan vaikuttavat kaikkeen tapahtumiseen ihmiskunnan pitkässä historiassa. Jumala toteuttaa iankaikkisen maailmansuunnitelmansa. Hän on pahaa vastaan asettueensa suvereeni valtiasta, mutta, jostakin meiltä kätkevästä syystä hän odottaa ja antaa taistelun jatkua.

Luontokin järkkymisensä on vain hänen käskyläisensä. Yksikään laiva ei murskaudu meren karilla, ellei Jumala sallisi myrskyn raivoa, eikä yksikään kuiva kausi kulottaisi viljaa, jota tuhannet ja ehkä miljoonat tarvitsevat, ellei tämä syntinen maailma olisi syntiin lankeemuksen jälkeen Jumalan kirouksen alainen ”murheen laakso” – mutta sitä se on.

Meidän tulisi maailman tilaa pohtiesamme muistaa ennen kaikkea Jumalan pyhyden ja ihmisten synnin äärimmäi-

nen vastakkaisuus. Jumalan pyhyys liittyy hänen valtasuuruuteensa maailman luojana ja hallitsijana. Luodulla ei ole mitään määräämisvaltaa Luojan edessä. Jos vähäisen voiman omistaja kapinoo kaikkivaltiaasta vastaan, hän ei käsitä asemaansa.

Jumala on valtasuuruudessaan kirkkaus, jolla tarkoitettaneen rikkeetöntä tai vaallista puhtautta. Hän on valkeus, jossa ei ole mitään pimeyttä. Syntinen ihminen ei hetkeäkään kestä tätä kirkkautta, vaan se polttaa häntä tulena ja häikäisee hänet sokeaksi. Jumalaa ei voi nähdä; joka selaista yrittää, on kuolemalla kuoleva. Herran ilmestyessä Siinain vuorella tuli käsky, ettei vuoreen saanut koskea; koskipa siihen vaikka eläin, se ei saanut jäädä eloon.

Muistattehan eräitä kohtia Pyhästä Kirjasta, joista Jumalan pyhyden nämä piirteet käyvät selvästi ilmi. Uskon isä Abraham eli tuhotulvan ja kieltenseoituksen jälkeen ja tiesi, miten murskaava Jumalan pyhyys oli. Hän alkoi rukouksensa sanoin: ”Katso, olen rojhennut puhua Herralleni, vaikka olen tomu ja tuhka.” Kun Herra puhutteli Moosesta osoittaen tälle palavaa pensasta, jota tuli ei kuluttanut, Mooses sai käskyn: ”Riisu kengät jalastasi, sillä paikka, jolla, seisot, on pyhä maa.”

Jo varhaisemmin oli Jaakob saanut unessa ilmoituksen ja säikähtänyt: ”Totisesti on Herra tässä paikassa, enkä minä sitä tiennyt... Kuinka peljättävä onkaan tämä paikka!” Jumalasta ei saanut tehdä kuvaa, hänen nimeään ei saanut turhaan lausua - eikä muuta nimeä ilmoi-

sille ja itselle.

Hurskaat ja oikeaoppiset voivat kadottaa pääasian

Zinzendorf itse puhui mielellään ”sydämen uskosta”, joka ihmisellä voi olla kirkkokunnasta riippumatta. Tärkein yhteys oli yhteys Kristukseen, ei samaan kirkkoon tai kirkkokuntaan kuuluminen. Zinzendorf oli aluksi itse mukana pietistisessä herätysliikkeessä. Hän otti kuitenkin etäisyyttä pietismiin aivan samoin kuin hän teki suhteessa puhdasoppiseen luterilaisuuteen. Molemmilla tahoilla oli Zinzendorfin mielestä loitonnuttu uskonpuhdistuksen pääsanomasta, Jumalan armon opeutuksesta ja julistuksesta.

Ohi puhdasoppisten oppilauseiden ja seremonioiden, ohi pietistien vaatimien katumusamppailujen ja kaavojen ja ohi ylihengellisten liikkeiden pyhitysharjoitusten Zinzendorf toi esille tämän tunnetun sanonnan: ”Tule sellaisena kuin olet.”

Avoimuus ihmisiä kohtaan näkyi myös siinä, miten Zinzendorf suhtautui eri kirkkokuntiin kuuluviin kristittyihin. Hän oli matkoillaan löytänyt Jeesukseen turvaavaa uskoa eri kirkkoihin ja kirkkokuntiin kuuluvissa ja tämä kokemus teki hänestä uskonnollisen suvaitsevaisuuden kannattajan ja puoltajan. Zinzendorf oli vakuuttunut siitä, etteivät tunnustukselliset eroavaisuudet ulottuneet sydämeen saakka.

Arkkipiispa Ilmari Salomies totesi aikanaan kirkkohistoriassaan: ”Zinzendorf ymmärsi eri tunnustusten ja kirkkojen arvon ja toivoi kristittyjen uskollisesti pysyvän kunkin omalla pohjallaan. Mutta hän toivoi kaikkien uskovaisten, mihin kansaan tai kirkkoon he kuuluvatkin, liittyvän yli erottavien rajojen ulottuvaan Kristusta rakastavien veljesyhteyteen - käsi kädessä toimimaan Jumalan valtakunnan hyväksi maailmassa.”

Herrnhutilaisilla oli välitön vaikutus myös metodismin perustamiseen Englan-

nissa. He johtivat metodismin isät, veljekset John ja Charles Wesleyyn uskoon. Sen jälkeen kun John Wesley oli vierailut Zinzendorfin luona Saksassa, hänet valtasi lopullisesti näky hukkuvista sieluista. Veljensä kanssa hän vei uskonkäsityksensä Amerikkaankin. Vaikka Zinzendorf torjui Wesleyyn omaksuman pyhittymisopin, niin Wesleyyn veljekset työskentelivät Amerikassa yhdessä Saksasta sinne aikaisemmin muuttaneiden herrnhutilaisten kanssa. 1784 perustettiin Amerikan metodistikirkko.

Myös Englannin baptistit saivat merkittäviä herätteitä herrnhutilaisuudesta. Skotlannissa William Carey aloitti kylmenneen baptismin uudistamisen. Hengellinen läpimurto tapahtui 1792, jolloin Carey julkaisi lähetyssaiheisen kirjansä ja baptistien lähetysseura perustettiin. Seuraavana vuonna Carey matkusti uuden seuran ensimmäisenä lähetyssaarnaajana Intiaan, missä herrnhutilaiset olivat aloittaneet lähetystyön 1732.

Herrnhutilaisuus Suomessa

1730-luvulla herrnhutilaisuus alkoi levitä myös Suomeen. Herrnhutilaisia piirejä syntyi mm. Turkuun, Tampereelle, Pohjanmaalle, Ouluun, Tornioon, Kainuuseen, Uudellemaalle jne. Luterilaisen kirkon piirissä tunnetuimpia herrnhutilaisten tukijoita olivat Laihian kirkkoherra S. Wacklin ja Kuusamon kirkkoherra J. Kranck.

Ensimmäinen herrnhutilaisten laulujen suomennos ilmestyi 1790 nimellä Siionin virret. Myöhemmin näitä ja muita herrnhutilaisia lauluja otettiin mukaan mm. Virsikirjaan, Siionin kanteleeseen ja Hengelliseen laulukirjaan. Hengellisenä liikkeenä herrnhutilaisuus sulautui 1800-luvulla muihin liikkeisiin. Tästä esimerkkinä se Kristuksen ”sisällinen tunteminen”, johon seppä Högman ohjasi Paavo Ruotsalaista Jyväskylässä 1799. Se oli herrnhutilaisuuden ydinsanomaa, joka ennenkin oli avannut armon tien monelle vaivatulle sielulle.

Erityisesti herrnhutilaiset laulut jäivät vaikuttamaan herätysliikkeittemme ja myöhemmin vapaiden suuntien laulujen kautta. Niiden sanomasta osa on edelleen elävänä herrnhutilaisena hengellisenä perintönä keskuudessamme. Kuten tämä:

*Herra Jeesus verellänsä
maksoi syntivelkani,
Golgatalla kuollessansa
täytti lainkin tähteni.*

*Syntikuormani hän kantoi,
kuolon kärsi eestäni,
Rikokseni anteeksi antoi,
iäksi ne hukutti.*

*En nyt ansiota etsi,
että saisin autuuden.
Jeesus yksin kaikki teki,
siitä nyt vain iloitsen.*

*Jeesukseni rakkaudesta
kyllin en voi kertoa.
Sydän täyttyy kiitoksesta,
vaan en löydä sanoja.*

*Pyhä, pyhä!
Jumalalle nyt jo veisaan päällä maan.
Siellä jatkan Karitsalle
hallelujaa ainiaan.*

(Pekka Lappalainen)

Kirkkohistoriassaan Salomies arvioi: ”Vapaalla Kristus-keskeisellä sanomallaan Jumalan rakkaudesta ja armosta herrnhutilaisuus toi suomalaisen uskonnollisuuden tummaan kankaaseen valoisia kuteita, joiden vaikutuksesta tämä uskonnollisuus sai karuun olemukseensa evankelisen kristillisyyden parhainta antia.”

Mutta herrnhutilaisuuden Kristus- ja armo-keskeinen työ jäi Suomessa kesken. Liikkeen sanoma oli kuitenkin niin arvokas, että sen olisi suonut vaikuttavan syvemmin ja pitempään maamme hengelli-

seen kenttään.

Tätä kesken jäänyttä työtä pyrimme jatkamaan. Emme koeta tehdä asioita niin kuin niitä tehtiin 100 vuotta sitten. Emme kopioi vanhaa työtä ja vanhoja tapoja nykyaikaan. Mutta tuon kesken jääneen työn sisältö, sen sanoma, on liian arvokas unohdettavaksi. Tahdomme nostaa esille ne julistuksessa ja sielunhoidossa koetellut arvot ja korostukset, joita herrnhutilaiset pitivät tärkeinä. Kutsuttakoon sitä sitten vaikka uusherrnhutilaisuudeksi.

Armahtava Kristus välttämätön syntisille

Tänäkin päivänä on tärkeää, että opetuksen ja sielunhoidon keskeisellä paikalla on armahtava Kristus. Yhä tarvitaan Kristuksen sovitustyön, evankeliumin, uskon ja lahjavanhurskauden kirkasta julistamista, jotta pelastuisimme. Nykyajan ihmiset eivät ole sen parempia kuin 1700-luvun ihmiset. Herrnhutilaisuus oli syntisyytensä tunteneiden ihmisten liike, ei mikään onnistuneen eliitin uskonto. Juuri tällaista yksinkertaista peruskristillisyyttä, joka ei murene elämän realiteetteihin, me tässä rikkinaisessa ajassamme tarvitsemme.

Siksi herrnhutilaisten kesken jäänyttä työtä Suomessa on tarpeellista jatkaa. 1700- ja 1800-lukujen tavoin lainomaista pietististä opetusta on eri muodoissa edelleen, luterilaista puhdasoppisuutta on uusissa muodoissa edelleen samoin kuin mitänsanomattomuuttakin. Ongelmana ovat myös ylihengelliset hurmossuuntaukset – kuten ennen. Näiden ”väliin” tarvitsemme uudelleen Kristuksen Jeesuksen ottamaan vastaan joka taholta ja suunnalta tulevia syntivelkaisia. Häntä kaikki keltottomat kuitenkin tarvitsevat kun heille selviää oman turmeltuneisuuden pohjattomuus ja edessä olevan tuomion ankaruus.

Olen työskennellyt eri kirkkokuntiin kuuluvien kanssa lähetysyhteistyössä luterilaisena pappina 40 vuoden ajan. Tänä

mittavaa, vaan siunattu totuus on, että Jumala ei syytä sitä, joka on uskonut Kristukselle sielunsa pelastamisen.

Meidän on erotettava selvästi toisistaan subjektiivinen ja objektiivinen totuus, se mikä on juridista ja mikä kokemusperäistä; muutoin emme löydä Raamatusta sitä lohtua ja rauhaa, jotka sen on määrä antaa. ”Niin ei nyt siis ole mitään kadotustuomiota niille, jotka Kristuksessa Jeesuksessa ovat.”

”Kristuksessa” on uskovan asema Jumalan edessä, se ei ole hänen tilansa lihasa. ”Adamissa olin tuomittu” (Room. 5:12, vapaasti suomennettuna), mutta ”Kristuksessa” olemisen on tuomiosta vapautettuna olemista.

Usko Kristukseen on vaihtoehto kadotustuomiolle

”Niin ei nyt siis ole mitään kadotustuomiota.” Tässä oleva ajan määritelmä ”nyt” antaa ymmärtää, että on ollut aika, jolloin kristityt – ennen uskomistaan – olivat tuomion alaiset. Se oli ennen kuin he kuolivat Kristuksen kanssa, kuolivat juridisesti (Gal. 2:20) Jumalan vanhurskaan lain rangaistukselle.

Tuo ”nyt” tekee eron kahden eri tilan välillä. Luonnostamme me olimme ”lain tuomion alaiset”, mutta nyt uskovat ovat ”armon alaisia” (Room. 6:14). Luonnostamme me olimme ”vihan alaisia” (Ef. 2:2), mutta nyt me olemme hyväksytyjä, ”kun hän antoi meille rakkaan Poikansa” (Ef. 1:6). Ensimmäisen liiton aikana olimme ”Adamista osallisina” (1. Kor. 15:22), mutta nyt olemme ”Kristuksessa” (Room. 8:1). Kristukseen uskovina meillä on iankaikkinen elämä, ja sen vuoksi meillä ”ei ole kadotustuomiota”.

Sana ”tuomio” on suunnattoman tärkeä sana, ja mitä paremmin sen ymmärrämme, sitä enemmän arvostamme sitä suuremista armoa, joka on päästänyt meidät sen vallasta. Ihmisten oikeussaleissa sillä

on pelottava kaiku tuomitun korvissa, ja katsojissa se aiheuttaa surumielisyyttä ja kauhua. Jumalan tuomioistuimessa sille on annettu kuitenkin suunnattomasti vakavampi, pelkoa herättävä merkitys ja sisältö. Tuohon tuomioistuimeen kutsutaan jokainen Aadamin langenneen suvun jäsen. ”Synnissä sinneenä ja pahuudessa hahmonsaa saaneena” jokainen saapuu tähän maailmaan pidätettynä – syytteeseen asetettuna rikollisena, kahlehdittuna kapi-noitsijana. Kuinka sitten tuollainen voi välttyä kauhealta tuomiolta? Siihen oli vain yksi keino, ja se oli tuomion perusteen, synnin poistaminen meistä. Syyllisyyden ollessa poistettuna ei voi olla tuomiota.

Onko syyllisyys poistettu – uskovasta syntisestä siis? Antakaamme Raamatun vastata: ”Niin kaukana kuin itä on lännestä, niin kauas hän siirtää meidän syntimme” (Ps. 103:12). ”Mutta minä, minä itse pyyhin pois sinun rikkomuksesi” (Jes. 43:25). ”Selkäsi taakse sinä heität kaikki minun syntini” (Jes. 38:17). ”Heidän syntejään ja vääriä tekojaan minä en enää koskaan muista” (Hepr. 10:17).

*Arthur Pink: No Condemnation
(Suom. Hannu Väisänen)*

Etsimme

yhteyttä henkilöihin, jotka olisivat halukkaita kotoaan käsin osallistumaan Evankeliumin opintoyhdistyksen toimintaan tekemällä silloin tällöin käännöksiä ruotsista suomeksi. Edellytyksenä on, että tietokone on ao. käytettävissä. – Kerro mahdollisuudestasi sähköpostissa os.

evank@evank.org

Evankeliumin opintoyhdistys ry
Suomen Evankeliumikoulu
Armo riittää -lehti

Jokainen saapuu tähän maailmaan pidätettynä – syytteen asetettuna rikollisena, kahlehdittuna kapinoitsijana. Mutta ”niin ei nyt siis ole mitään kadotustuomiota niille, jotka Kristuksessa Jeesuksessa ovat”. Room. 8:1.

”Niin ei nyt siis ole mitään kadotustuomiota...”

”Niin ei nyt siis ole mitään kadotustuomiota.” Roomalaiskirjeen kahdeksas luku päättää tuon suurenmoisen kirjeen ensimmäisen osuuden.

Lauseeseen sisältyvä pieni siis-sana voidaan nähdä kahdella tavalla. Ensinnäkin se liittyy kaikkeen siihen, mitä on sanottu 3:21:stä alkaen. Koko edeltävästä keskustelusta tehdään nyt yhteenveto, itse asiassa se suurenmoinen päätelmä, johon apostoli kaikella todistelullaan oli pyrkinyt. Koska ”hänen verensä tuo sovituksen uskossa vastaanotettavaksi” (3:25), koska ”Jumala antoi Kristuksen kuolla meidän rikkomustemme tähden ja herätti hänet kuolleista meidän vanhurskauttamisemme tähden” (4:25); koska yhden kuuliaisuus tekee kaikista (kaikkien aikojen uskovista) ”vanhurskaita” (oikeuden edessä); koska uskovat ”ovat kuolleet (juridisesti) pois synnistä” (6:2); koska he ovat ”kuolleet” vapaiksi laista (7:4), ei nyt siis ole kadotustuomiota.

Uskovan sisäinen taistelu ja tuomio

Siis-sanaa ei kuitenkaan voida pitää ainoastaan koko edeltävästä keskustelusta tehtynä päätelmänä, vaan sen on katsottava liittyvän läheisesti myös aivan välittömästi edeltävään tekstiin. Roomalaiskirjeen 7. luvun toisessa puoliskossa apostoli on kuvaillut uudestisyntyneissä riehuvaa ah-

distavaa ja jatkuvaa, luontoa vastaan sotivaa ristiriitaa ja viittaa sen havainnollistamiseksi omiin kokemuksiinsa kristittyinä.

Piirrettyään (itse mallina istuen) ensin kuvan Jumalan lapsen hengellisistä taisteiluista apostoli suuntaa huomionsa siihen lohdutukseen, jonka hän on saanut Jumalalta tuohon niin ahdistavaan ja nöyryyttävään tilaan. Siirtyminen seitsemännen luvun epätoivoisesta äänensävyestä kahdeksannen luvun riemuisaan kielenkäyttöön tuntuu yllättävältä ja äkilliseltä, vaikka se onkin melko loogista ja luonnollista. Jos kerran Jumalan pyhien osana on tuskailta synnin ja kuoleman konfliktin alaisena, vapautuminen kirouksesta ja tuomiosta on riemullinen voitto.

Näin on saatu aikaan vaikuttava vastakainasettelu. Roomalaiskirjeen 7. luvun toisella puoliskolla apostoli käsittelee synnin valtaa, joka vaikuttaa uskovissa niin kauan, kuin he ovat maailmassa; kahdeksannen luvun avausjakeissa hän puhuu synnin syyllisyydestä, josta he vapautuvat kokonaan sillä hetkellä, kun he liittyvät uskossa Vapahtajaan. Niinpä apostoli kysyykin (7:24): ”Kuka pelastaa minut” synnin vallasta, mutta jakeessa 8:2 hän sanoo: ”on vapauttanut”, toisin sanoen vapauttanut synnin syyllisyydestä.

”Niin ei nyt siis ole mitään kadotustuomiota.” Tässä ei ole kyse siitä, että sydämemme syyttäisi meitä (vrt. 1. Joh. 3:21) eikä siitä, ettei meistä löytyisi mitään tuo-

aikana olen löytänyt yhteyden moniin veljiin ja sisariin muissa kirkkoissa ja kirkkokunnissa sen perusteella, että olemme havainneet olevamme syntisiä ja tarvitsemme tässä ajassa ja viimeisenä päivänä Sovittajaa ja Armahtajaa. Kirkkokunnalliset rajat eivät näytä erottavan syntisiä toisistaan (pyhiä sen sijaan nuo rajat kyllä erottavat). Syntisiä yhdistää – kirkkokunnista riippumatta – jumalattomuuden tunnon lisäksi riippuvuus armosta.

Edellä kuvattua kesken jäänyttä työtä jatkaessamme saamme hyvää hengellistä tukea herrnhutilaishenkisestä roseniolaisuudesta, joka 1800-luvun puolestavälillä alkaen levisi Ruotsissa ja sieltä Tanskaan.

Herätyksen välikappaleena oli maallikkosaarnaaja C. O. Rosenius. Hän aloitti työnsä katulähetystyöntekijänä Tukholmassa yhdessä englantilaisen metodistin G. Scottin kanssa 1840. Scottin jouduttua pakenemaan Ruotsista Rosenius jatkoi aloitettua työtä. (Tuo pakomatka on yksi muistutus siitä, että Kristuksen ristin ja sovitus työn merkityksen korostaminen synnyttää aina vastustusta ja vihaakin. Se on jokaisen syntikurjan pidettävä mielessä jos hänellä ei ole muuta turvaa kuin Jumalan armon evankeliumi. Se on vihattu evankeliumi.)

Erityisen merkittäviksi muodostuivat Roseniuksen kirjoitukset Pietisten-lehdessä. Artikkeleista on koottu suuri määrä kirjoja, joista tunnetuin on suomeksikin julkaistu Elämän leipää. Myös liikkeessä syntyneet laulut, erityisesti Lina Sandell-Bergin laulut, kiteyttivät hyvin roseniolaista sanomaa. Nämä laulut ovat edelleen monille avuksi.

Roseniolaisuudessa korostuvat samat kristilliset pääasiat kuin edellä kuvatussa herrnhutilaisuudessa. Tämä lainaus Roseniukselta tässä riittääköön: ”Evankeliumihan ensimmäiseksi ja viimeiseksi puhuu pelastuksesta Jeesuksen veressä.

Evankeliumi sanoo: Karitsa joka on tapettu, on lunastanut meidät Jumalalle verellään. Evankeliumi sanoo: Meillä on hänen verensä kautta lunastus, syntien anteeksianto. Evankeliumi sanoo: Jeesuksen Kristuksen, Jumalan Pojan, veri puhdistaa meidät kaikista synneistämme. Evankeliumi sanoo: Vaikka teidän syntinne olisi- vat veriruskeat tulevat ne lumivalkeiksi.”

Per-Olof Malk

Lyhyesti

Vanhassa herrnhutilaisessa tunnuksessa kuvataan Karitsaa. Alkuperäistä tunnusta kiersi teksti: ”Katso, Jumalan Karitsa, meidän pelastajamme.”

Herrnhutilaiselle kristillisyydelle on nimenomaan ominaista, että siinä Jeesus Kristus on huomiota herättävästi keskuksessa. Muita herrnhutilaisuuden piirteitä on monipuolinen jumalanpalveluselämä ja hengellisten laulujen arvostaminen ja niiden runsas käyttö kokoontumisissa. Herrnhutilaisten laulukirjassa on yli 1 000 laulua.

Herätysliikkeen syntysijoilla Saksan Herrnhutissa herrnhutilaisia on enää noin 600. Euroopassa liikkeen jäseniä on noin 30 000. Suurimmat ryhmät ovat Tšekinmaassa, Isossa Britanniassa ja Irlannissa. Pääpaino liikkeestä on nykyisin Euroopan ulkopuolella. Muissa maanosissa herrnhutilaisia on yhteensä 750 000. Heistä lähes puoli miljoonaa on afrikkalaisia.

Herrnhutilaisten julkaisema Päivän tunnussana ilmestyy 45 kielellä. Kirjasten painosmäärät ovat yhtensä 1,8 miljoonaa kappaletta vuosittain.

– POM

300 vuotta luterilaisen lähetystyön alkamisesta

Kunnianosoitus ensimmäisille läheteille

1500-luvun uskonpuhdistusjakson jälkeen muut kuin luterilaiset aloittivat lähetystyön suhteellisen pian. Luterilaiset aloittivat lähetystyön hyvin myöhään varsinkin kun pitää mielessä sitä, kuinka paljon Martti Luther oli puhunut ja kirjoittanut lähetystyöstä.

Tänä vuonna tulee kuluneeksi tasan 300 vuotta siitä kun asiassa elettiin pienten alkujen päiviä. Luterilaisen lähetystyön aloitteentekijä oli Tanska-Norjan kuningas Fredrik IV. Sen jälkeen kun hän oli nousut valtaistuimelle 1699 hän rippii-isänsä Jespersin, ensimmäisen hovisaarnaajansa Masiuksen sekä Tanskan johtavan kirkonmiehen, piispa Bornemannin kanssa alkoi etsiä sopivia miehiä lähetystyöntekijöiksi.

Sopivia lähettejä ei Tanskasta (eikä siihen noihin aikoihin kuuluneesta Norjasta) löytynyt. Vasta kun kuninkaan toinen hovisaarnaaja, saksalaissyntyinen F. J. Lützens alkoi etsiä saksalaisia lähetyksendidaatteja, lähtijöitä löytyi. Lützens oli yhteydessä Hermann Francken johtamaan saksalaisen pietismin hallelaiseen haaraan, missä lähetyssajatus oli alkanut elää. Ennen pitkää Lützens esitteli Tanska-Norjan kuninkaalle kaksi Francken oppilasta, Bartholomäus Ziegenbalgin ja Heinrich Plütschaun Hallesta (Berliinistä lounaaseen).

Teologit vastustivat lähetystyön aloittamista

Kuningas hyväksyi nämä kaksi pappiskokelasta lähetystyöntekijöiksi. Näin Tanska-Norjan kuninkaan Fredrik IV:n alulle panemasta luterilaisesta lähetystyöstä tuli tanskalais-saksalaista ja hallelais-

pietististä.

Alkavan luterilaisen lähetystyön vastustus oli pietististen liikkeiden ulkopuolella ankaraa. Mm. Lutherin entisen tukipaikan Wittenbergin teologinen tiedekunta julisti uudet lähetystyöntekijät ”vääriksi profetoiksi”.

Tanskan kuningas pysyi kannassaan. Hän antoi koko arvovaltansa alkavalle työlle. Samoin teki Hermann Francke Hallen yliopistossa. Matkarahat saatiin kokoon ja pappiskokelaat lähtivät. Heidän matkansa ensimmäinen määränpää oli Kööpenhamina, minne he saapuivat loka-kuussa 1705. Marraskuun 29. päivänä heidän laivansa Prinzessin Sophia Hedvig lähti pitkälle matkalle kohti Intiaa.

Ensimmäisten lähettien sijoituspaikaksi oli sovittu tanskalainen kauppa-asema Trankebar Kaakkois-Intiassa nykyisen Kalkutan pohjoispuolella. Matka sinne kesti seitsemän kuukautta. Tuo pitkä merimatka oli niin suuri rasitus heikkokuntoiselle Ziegenbalgille, että hän myöhemmin kutsui matkaa ”Kuoleman akatemiaksi”.

Lyhyt mutta arvokas elämäntyö Intiassa

Ziegenbalg oli jo opiskeluaajoistaan lähtien kärsinyt ruumiillisesta heikkoudesta ja eri sairauksista. Kun ottaa huomioon hänen heikon terveytensä ja sen, että hänen työtoverinsa Plütschau joutui terveydellisistä syistä palaamaan Tanskaan jo 1711 ja että Ziegenbalg itse saattoi olla Intiassa vain kolme vuotta kauemmin, hänen työnsä siellä on uskomattoman laaja. Hän opetteli tamilien kielen kolmessa vuodessa ja ehti

kääntää tamiliksi Uuden testamentin, alkusosan Vanhasta testamentista sekä Lutherin Vähä-katekismuksen. 1707 kastettiin ensimmäinen intialainen. Ja kun Ziegenbalg lähti Intiasta 1714, uuteen seurakuntaan kuului 350 intialaista kristittyä. Intia-vuosinaan Ziegenbalg myös keräsi kansatieteellistä aineistoa ja kirjoitti aiheesta kaksi kirjaa (joiden arvo nähtiin vasta 1800- ja 1900-luvuilla, jolloin ne julkaistiin).

Samana vuonna 1714, jolloin Ziegenbalg oli palannut Tanskaan, Kööpenhaminassa perustettiin lähetykskollegio, eräänlainen lähetyssseura, jonka tehtäväksi tuli johtaa työtä Intiassa. Kollegion toiseksi tehtäväksi tuli panna alulle lähetystyö Pohjois-Norjan lappalaisten keskuudessa.

1721 tanskalais-norjalainen lähetystyö aloitettiin myös eskimojen parissa Grönlannissa. Siellä norjalainen pastori Hans Egede työskenteli 15 vuotta koettelemuksissa, joista sanotaan, että ”ne hakevat vertojaan”. Egeden poika Poul jatkoi isänsä lähetystyötä Grönlannissa 1730-1740-luvuilla.

Ensimmäisen luterilaisen lähetystyöntekijän Bartholomäus Ziegenbalgin voimat eivät riittäneet siihen, mihin Egeden perheen voimat ylsivät eskimojen parissa. Ziegenbalg palasi 1719 kyllä Intiaan jatamaan työtään, mutta hän kuoli sinne palatuaan. Hän oli silloin 36-vuotias.

Per-Olof Malk

Katso, Jumalan Karitsa

Kirjan sisällöstä:

Per-Olof Malk: Johdanto

Matti Pyykkönen: Hengellinen herätys

Paavo Suihkonen: Jumala on pyhä

Olavi Peltola: Uskonvanhurskaus

Paavo Lievonon: Kristittyjen yhteys

Juhani Aitomaa: Menestysteologia ja minän teologia

Per-Olof Malk: Katso, Jumalan Karitsa

Oikean ja väärän erottaminen

200 s. Hinta 20 € (sis. postimaksun)

Tilaukset:

Evankeliumin Opintoyhdistys ry (julkaisija),
puh. (019) 41 42 43 (ark. klo 10-14), email: evank@evank.org

Juurikasvu-kustannus (kustantaja),

puh. (014) 633 334, email paavo.lievonen@sci.fi

Kristityn foorumi ry, email foorumi@kristitynfoorumi.fi